

Effektvurderinger af klimaløsning for landbruget mv.

25. juni 2024

Nedenfor præsenteres de væsentligste resultater ved en CO₂e-afgift på udledninger fra husdyr fra 2030 med en marginal sats på 300 kr. pr. ton CO₂e og et gennemsnitligt bundfradrag på 60 pct., svarende til en effektiv afgiftssats på 120 kr. pr. ton CO₂e i 2030. Afgiften indføres lineært fra 2030 til 2035 til en marginal sats på 750 kr. pr. ton CO₂e med et gennemsnitligt bundfradrag på 60 pct., svarende til en effektiv afgiftssats på 300 kr. pr. ton CO₂e. Dertil indgår effekter fra tilskud til reduceret gødningsanvendelse på 750 kr. pr. ton CO₂e ved omlægning af den direkte landbrugsstøtte fra 2028.

Modellen indeholder dertil følgende elementer:

- En **tilskudsordning til lagring af biokul** produceret ved pyrolyse.
- Der gives **tilskud til omkostningerne til fodertilsætningsstoffer** til og med 2031 svarende til den del af omkostningerne, der er højere end den marginale afgiftssats iht. EU's statsstøtteregler.
- Der gennemføres en **harmonisering af afgift på F-gasser** på 750 kr. pr. ton CO₂e (ikke landbruget).
- Regulering af udledninger fra **kulstoffrige landbrugsjorde** (afgift kombineret med tilskud til omkostninger til vådlægning) mhp. udtag af 140.000 hektar lavbundsjord inkl. randareal.
- Der skabes de økonomiske rammer for, at der kan etableres **250.000 ha ny skov** frem mod 2045 ved tilskud til privat skovrejsning og statslig skovrejsning.

Tabel 1
 De væsentligste resultater for modellen

	Afgiftssats for husdyr (før/efter bundfradrag)	CO ₂ e-reduktioner ¹⁾	Struktureffekter ¹⁾	Struktureffekter andel	Stigning i priser på mejeri- og slagteri-produkter ²⁾	Produktionsfald, samlet
	Kr./ton CO ₂ e	Mio. ton	Mio. ton CO ₂ e	Pct.	Pct.	Pct.
2030	300/120	1,8	0,5	29	0,9	4,3
2035	750/300	3,3	0,6	18	1,5	6,4

Anm.: Satser vises i 2022-priser. Afgifterne indekseres løbende med det generelle prisniveau.

1) I de angivne CO₂e-reduktioner er der ikke taget højde for tilbageføring af afgiftsprovenu til landbrugserhvervet.

2) Den gennemsnitlige prisstigning fra mejeri- og slagteri-produkter er beregnet som prisændringerne på de danske mejeriers og slagteriers fødevarerleverancer til de danske husholdninger i 2030 vægtes med husholdningernes forventede forbrug af disse fødevarer i 2030, for de har tilpasset deres forbrug til afgiften.

Kilde: Finansministeriet.

I *tabel 2* vises eksempler for, hvordan priserne på danskproducerede varer fra slagterier og mejerier påvirkes.

Tabel 2
Gennemsnitlige prisstigninger på varer fra slagterier og mejerier

2030-effekter			
	Kvægslagteri	Griserlagteri	Mejeri
Gns. prisstigning, pct.	2,2	0,4	1,0
	500 gram hakket oksekød	500 gram hakket grisekød	1 liter mælk
Prisstigninger, kr. ¹	1,0	0,2	0,1
2035-effekter			
	Kvægslagteri	Griserlagteri	Mejeri
Gns. prisstigning, pct.	4,2	0,6	2,0
	500 gram hakket oksekød	500 gram hakket grisekød	1 liter mælk
Prisstigninger, kr. ¹	1,9	0,2	0,3

Anm.: Beregningerne er lavet på baggrund af prisstigninger fra fødevarerindustrien til privat forbrug. Det bemærkes at prisstigningerne er de gennemsnitlige prisstigninger for kvægslagterier, griseslagterier og mejerier, hvorfor det i tabellen antages at produkterne påvirkes med branchernes gennemsnitlige stigning. De umiddelbare priser bemærkes værende stilistiske eksempler.

1) Der er taget udgangspunkt i, at 500 gram hakket oksekød, 500 gram hakket grisekød og 1 liter mælk koster hhv. 45 kr., 35 kr. og 13 kr. inkl. moms.

Kilde: Finansministeriet.

Effekter fordelt på produktionsgrene

Tabel 3 viser opgørelsen af CO₂e-reduktioner, produktionsnedgang og beskæftigelsesændring fordelt på produktionsgrene i landbruget.

Tabel 3

Resultater fordelt på produktionsgrene af regulering af landbrugets CO₂e-udledninger (dvs. CO₂e-afgift på husdyr, tilskud til fodertilsætningsstoffer og kalkning samt regulering af gødning ekskl. øvrige tilskud mv.)

Produktionsgrene	CO ₂ e-reduktioner fra regulering af gødning, kalkning og husdyr	Produktionsnedgang ¹⁾	Beskæftigelsesfald i landbruget ¹⁾
	Mio. ton CO ₂ e	Pct.	Antal personer
2030			
Plante	0,2	3,2	500
Kvæg	0,7 ²⁾	5,2	550
Grise	0,2	5,2	400
Samlet	1,1	4,3	1.500
2035			
Plante	0,3	5,0	650
Kvæg	1,1	9,3	900
Grise	0,2	6,3	400
Samlet	1,6	6,4	1.950

Anm.: Se anmærkningstekst i tabel 1. Umiddelbar belastning er afrundet til nærmeste 25 kr. pr. ton CO₂e. 1)

Produktionsnedgang og beskæftigelsesfald er inkl. effekten fra skovrejsning. 2) Heraf kan 0,4 mio. ton CO₂e henføres til effekter fra tilskud til fodertilsætningsstoffer.

Kilde: Finansministeriet.